

NP – 333

II Semester B.Com. Examination, July/August 2024
(NEP Scheme)
COMMERCE

Paper – 2.1 : Advanced Financial Accounting

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instruction : Answer should be written **completely** either in **English** or **Kannada only**.

SECTION – A

Answer **any 6** sub-questions of the following. **Each** sub-question carries **2** marks.

(6×2=12)

1. a) What is meant by fire claims ?
 - b) Write any two advantages of preparing departmental accounts.
 - c) What is the difference between statement of affair and Balance Sheet ?
 - d) What is recoupment of shortworking ?
 - e) What are the need for preparing current account ?
 - f) What is days of grace ?
 - g) How do you apportion the following expenses in departmental accounts ?
 - a) Lighting expenses
 - b) Carriage inward.
 - h) Calculate the amount of claim by applying average clause.
 - a) Total value of stock on the date of fire ₹ 2,00,000
 - b) Policy amount ₹ 1,50,000
 - c) Loss of stock by fire ₹ 1,50,000.

P.T.O.

SECTION – B

Answer **any 3** of the following questions. **Each** question carries **4** marks. **(3×4=12)**

2. From the following information, prepare Memorandum Trading A/c and calculate actual loss amount.

Opening stock ₹ 1,80,000

Purchases upto the date of fire ₹ 6,40,000

Sales upto the date of fire ₹ 7,80,000

Carriage inward ₹ 24,000

Rate of Gross Profit 15%

Goods salvaged ₹ 15,000.

3. From the following information, prepare Royalty Analysis Table.

a) Minimum Rent ₹ 50,000

b) Royalty ₹ 2 per tonne of coal raised.

c) Right to recoup shortworking in the first three years.

d) The output for the first four years was

I year 13,000 tons

II year 20,000 tons

III year 28,000 tons

IV year 32,000 tons

4. Prepare Departmental Trading Account from the following particulars of M/s Haridas Departmental Stores Bangalore.

Particulars	Department M (in ₹)	Department N (in ₹)
Opening stock	16,000	14,000
Purchases	75,000	68,000
Sales	97,000	87,500
Closing stock	38,000	27,000
Wages	2,100	—
Carriage inward	2,800	—
Direct expenses	1,200	—

Direct expenses is to be allocated equally between two departments. Other expenses are to be apportioned to Department M and N in the ratio of 4 : 3.

5. Calculate average due date from the following information :

Amount	Due date
₹ 1,200	5 th February 2023
₹ 6,000	7 th April 2023
₹ 5,700	18 th August 2023
₹ 3,200	1 st November 2023

6. What are the advantages and disadvantages of single entry system of Book Keeping ?

SECTION – C

Answer **any 3** of the following questions. **Each** question carries **12** marks. **(3×12=36)**

7. On 30th May 2023, the fire broke out in the warehouse of a Merchant. He decided to file a claim with insurance company for loss of stock. From the following information, prepare necessary accounts and ascertain the amount of claim.

Opening stock on 1-1-2022 ₹ 75,000

Closing stock on 31-12-2022 ₹ 80,000

Purchases for the year 2022 ₹ 4,03,000

Sales for the year 2022 ₹ 5,10,000

Carriage inward for the year 2022 ₹ 1,800

Wages for the year 2022 ₹ 7,000

Purchase return for the year 2022 ₹ 3,000

Sales return for the year 2022 ₹ 10,000

Purchases from 1-1-2023 to the date of fire ₹ 2,50,000

Sales from 1-1-2023 to the date of fire ₹ 3,80,000

Stock salvaged ₹ 12,000

Policy amount was for ₹ 1,80,000 and subject to average clause.

It was the practice of the firm to value the stock at cost plus 10%.

10. From the following information, prepare Departmental Trading and Profit and Loss Account of XYZ Ltd.

Particulars	Dept. X (in ₹)	Dept. Y (in ₹)	Total (in ₹)
Opening stock	1,52,000	1,08,000	2,60,000
Sales	9,00,000	8,00,000	17,00,000
Purchases	7,50,000	6,00,000	13,50,000
Salaries	70,000	65,000	1,35,000
Closing stock	1,90,000	1,20,000	3,10,000
Carriage inward	—	—	9,000
Carriage outward	—	—	17,000
Discount allowed	—	—	34,000
Discount received	—	—	18,000
Advertising	—	—	3,400
Rent	—	—	35,000
General salaries	—	—	60,000
Sundry expenses	—	—	1,700

General salaries are to be allocated equally. The department X and Y have occupied the space in the ratio of 4 : 3. Goods transferred from Department X to Y ₹ 5,000 was not recorded.

11. a) Mr. Rangaraju drew several bills of exchange on Mr. Raviraju due for payment on different dates as under.

Date of the bill	Amount (in ₹)	Tenure of the bill
16-5-2020	2,000	4 months
30-5-2020	2,500	4 months
10-6-2020	3,000	3 months
30-6-2020	1,500	3 months
12-7-2020	1,800	2 months
31-7-2020	2,100	1 month

Calculate average due date on which payment may be made in one single amount.

- b) Explain briefly the methods of preparing an current account.

ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿ

ವಿಭಾಗ - ಎ

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 6 ಉಪ-ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಉಪ-ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 2 ಅಂಕಗಳು. (6×2=12)

1. a) ಅಗ್ನಿ ಕ್ಲೇಮ್ ಎಂದರೇನು ?
- b) ವಿಭಾಗಿಯ ಖಾತೆ ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- c) ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಪಟ್ಟಿ (statement of affairs) ಮತ್ತು ಅಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು ?
- d) ಕೊರತೆ ಹಿಂಪಡಿಯುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು ?
- e) ಪ್ರಸ್ತುತ ಖಾತೆ ತಯಾರಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಏನು ?
- f) ರಿಯಾಯಿತಿ ದಿನಗಳು ಎಂದರೇನು ?
- g) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಇಲಾಖಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ ?
 - a) ವಿದ್ಯುತ್ ಬೆಲೆಗಳ ಖರ್ಚು
 - b) ಒಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚ.
- h) ಸರಾಸರಿ ಷರತ್ತು ಆಧರಿಸಿ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
 - a) ಅಗ್ನಿ ದುರಂತದ ದಿನದಂದು ಒಟ್ಟು ದಾಸ್ತಾನು ಮೊತ್ತ ₹ 2,00,000
 - b) ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಹಣ ₹ 1,50,000
 - c) ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾದ ಸರಕು ₹ 1,50,000.

ವಿಭಾಗ - ಬಿ

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 3 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 4 ಅಂಕಗಳು. (3×4=12)

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ನೈಜ ನಷ್ಟ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಆರಂಭಿಕ ದಾಸ್ತಾನು ₹ 1,80,000

ಅಗ್ನಿ ದುರಂತದವರೆಗಿನ ದಿನಾಂಕದ ಖರೀದಿ ₹ 6,40,000

ಅಗ್ನಿ ದುರಂತದವರೆಗಿನ ದಿನಾಂಕದ ಮಾರಾಟ ₹ 7,80,000

ಒಳಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚ ₹ 24,000

ಸ್ಥೂಲ ಲಾಭದ ದರ 15%

ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಸರಕಿನ ಮೊತ್ತ ₹ 15,000.

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಯಧನ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

a) ಕನಿಷ್ಠ ಬಾಡಿಗೆ ₹ 50,000

b) ರಾಯಧನವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಟನ್ನಿಗೆ ₹ 2 ರಂತೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

c) ಕೊರತೆಯ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೊದಲ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

d) ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವಿವರ

I ವರ್ಷ 13,000 ಟನ್

II ವರ್ಷ 20,000 ಟನ್

III ವರ್ಷ 28,000 ಟನ್

IV ವರ್ಷ 32,000 ಟನ್

4. ಮೆ|| ಹರಿದಾಸ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಅವರು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಭಾಗೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಖಾತೆ ರಚಿಸಿರಿ.

ವಿವರಗಳು	ವಿಭಾಗ M (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	ವಿಭಾಗ N (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)
ಆರಂಭಿಕ ದಾಸ್ತಾನು	16,000	14,000
ಖರೀದಿ	75,000	68,000
ಮಾರಾಟ	97,000	87,500
ಅಂತಿಮ ದಾಸ್ತಾನು	38,000	27,000
ಕೂಲಿ	2,100	—
ಒಳಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚ	2,800	—
ನೇರ ವೆಚ್ಚ	1,200	—

ನೇರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಇತರೆ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗ M ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ N ಗಳಿಗೆ 4 : 3ರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ.

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ಬಾಕಿ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ :

ಮೊತ್ತ	ಬಾಕಿ ದಿನಾಂಕ
₹ 1,200	5 ಫೆಬ್ರವರಿ 2023
₹ 6,000	7 ಎಪ್ರಿಲ್ 2023
₹ 5,700	18 ಅಗಸ್ಟ್ 2023
₹ 3,200	1 ನವೆಂಬರ್ 2023

6. ಏಕ ನಮೂದು ಪದ್ಧತಿಯ ಖಾತೆ ನಮೂನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳೇನು ?

ವಿಭಾಗ - ಸಿ

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 3 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 12 ಅಂಕಗಳು.

(3×12=36)

7. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ದಾಸ್ತಾನು ಮಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 30-5-2023 ರಂದು ಅಗ್ನಿ ದುರಂತ ಸಂಭವಿಸಿತು. ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅವಶ್ಯಕ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ನಷ್ಟದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

1-1-2022 ರ ಆರಂಭಿಕ ದಾಸ್ತಾನು ₹ 75,000

31-12-2022ರ ಅಂತಿಮ ದಾಸ್ತಾನು ₹ 80,000

2022ರ ವರ್ಷದ ಖರೀದಿ ಮೊತ್ತ ₹ 4,03,000

2022ರ ವರ್ಷದ ಮಾರಾಟ ಮೊತ್ತ ₹ 5,10,000

2022ರ ಒಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚ ₹ 1,800

2022ರ ಅವಧಿಯ ಕೂಲಿ ₹ 7,000

2022ರಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಸರಕು ವಾಪಸಾತಿ ₹ 3,000

2022ರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದ ಸರಕು ಹಿಂಪಡೆದಿರುವುದು ₹ 10,000

1-1-2023ರಿಂದ ಅಗ್ನಿ ದುರಂತದವರೆಗಿನ ಖರೀದಿ ₹ 2,50,000

1-1-2023ರಿಂದ ಅಗ್ನಿ ದುರಂತದವರೆಗಿನ ಮಾರಾಟ ₹ 3,80,000

ಅಗ್ನಿ ದುರಂತದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಸರಕುಗಳು ₹ 12,000

ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಮೊತ್ತ ₹ 1,80,000 ಸರಾಸರಿ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಯು ದಾಸ್ತಾನುಗಳ ನೈಜ ಬೆಲೆಗಿಂತ 10% ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಮೂದಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಮಾರಾಟದ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಖರೀದಿ ಮೊತ್ತ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಆರಂಭಿಕ ಖುಣಿಗಳು ₹ 44,000

ಆರಂಭಿಕ ಬರತಕ್ಕ ಹುಂಡಿಗಳು ₹ 16,000

ಆರಂಭಿಕ ಧನಿಗಳು ₹ 30,000

ಆರಂಭಿಕ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹುಂಡಿಗಳು ₹ 6,000

ಅಂತಿಮ ಖುಣಿಗಳು ₹ 42,000

ಅಂತಿಮ ಬರತಕ್ಕ ಹುಂಡಿಗಳು ₹ 15,000

ಅಂತಿಮ ಧನಿಗಳು ₹ 28,500

ಅಂತಿಮ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹುಂಡಿಗಳು ₹ 11,000

ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹುಂಡಿಗಳಿಂದ ನಗದುಗೊಂಡಿರುವುದು ₹ 30,000

ಖುಣಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ನಗದು ₹ 1,80,000

ಮಾರಾಟದಿಂದ ಹಿಂಪಡೆದದ್ದು ₹ 3,000

ಖರೀದಿಯಿಂದ ಮರಳಿಸಿರುವುದು ₹ 1,500

ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲ ₹ 2,100

ನಗದು ಮಾರಾಟ ₹ 50,000

ನಗದು ಖರೀದಿ ₹ 45,000

ಸೋಡಿ ಗಳಿಸಿರುವುದು ₹ 1,200

ಧನಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಗದು ₹ 90,000

ಕೊಡತಕ್ಕ ಹುಂಡಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಗದು ಪಾವತಿ ₹ 15,000

ಸೋಡಿ ನೀಡಿರುವುದು ₹ 1,200.

9. ದಿನಾಂಕ 1-1-2017 ರಂದು ಯೋಗೇಶ್ವರರವರು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಲಿಕರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಷರತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಾಯಧನವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಟನ್ನಿಗೆ ₹ 5 ನಂತೆ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಬಾಡಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ₹ 22,000 ನೀಡಬೇಕು. ಕೊರತೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮರುಪಡೆಯಲು ಗುತ್ತಿಗೆ ಅವಧಿಯ ಮೊದಲ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಷ್ಕರ ಮತ್ತು ಅಪಘಾತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ. 25 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

1-1-2017 ರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ :

ವರ್ಷ	2017	2018	2019	2020
ಉತ್ಪಾದನೆ ಟನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ	3,000	3,500	5,000	4,000

(ಮುಷ್ಕರದ ಅವಧಿ 3 ತಿಂಗಳು)

ಯೋಗೇಶ್ವರರವರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಲೆಡ್ಜರ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

10. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ XYZ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನ ವಿಭಾಗೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಲಾಭ-ನಷ್ಟ ಖಾತೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

ವಿವರಗಳು	ವಿಭಾಗ X (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	ವಿಭಾಗ Y (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)
ಆರಂಭಿಕ ದಾಸ್ತಾನು	1,52,000	1,08,000	2,60,000
ಮಾರಾಟ	9,00,000	8,00,000	17,00,000
ಖರೀದಿ	7,50,000	6,00,000	13,50,000
ವೇತನ	70,000	65,000	1,35,000
ಅಂತಿಮ ದಾಸ್ತಾನು	1,90,000	1,20,000	3,10,000
ಒಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚ	—	—	9,000
ಹೊರಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚ	—	—	17,000
ಸೋಡಿ ನೀಡಿರುವುದು	—	—	34,000
ಸೋಡಿ ಪಡೆದಿರುವುದು	—	—	18,000
ಜಾಹೀರಾತು	—	—	3,400
ಬಾಡಿಗೆ	—	—	35,000
ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇತನ	—	—	60,000
ಇತರೆ ಖರ್ಚು	—	—	1,700

ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇತನವನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ವಿಭಾಗ X ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ Y 4 : 3 ರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ವಿಭಾಗ X ನಿಂದ ವಿಭಾಗ Y ಗೆ ₹ 5,000 ಮೊತ್ತದ ಸರಕನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಲಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

11. a) ರಂಗರಾಜುರವರು ರವಿರಾಜುರವರ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ದಿನಾಂಕಗಳ ವಿವಿಧ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಬಿಲ್ಲಿನ ದಿನಾಂಕ	ಮೊತ್ತ (₹ ಗಳಲ್ಲಿ)	ಪಾವತಿ ದಿನಾಂಕ
16-5-2020	2,000	4 ತಿಂಗಳು
30-5-2020	2,500	4 ತಿಂಗಳು
10-6-2020	3,000	3 ತಿಂಗಳು
30-6-2020	1,500	3 ತಿಂಗಳು
12-7-2020	1,800	2 ತಿಂಗಳು
31-7-2020	2,100	1 ತಿಂಗಳು

ಒಂದೇ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸರಾಸರಿ ಬಾಕಿ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

- b) ಪ್ರಸಕ್ತ ಖಾತೆ ರಚನೆಯ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.
